

**Uchwała Nr /2023
Rady Powiatu Mogileńskiego
z dnia grudnia 2023 r.**

**w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu
Opieki Zdrowotnej w Mogilnie**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, 2023r. poz.572) w związku z art. 53a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 991,1675)

**Rada Powiatu Mogileńskiego
uchwala, co następuje:**

§ 1. Dokonuje się oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie za 2022 rok zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Mogileńskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi z życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Mogileńskiego
Robert Musidlowski

KANCELARIA ADWOKACKA
adwokat Aleksandra Chotub
ul. Szosa Chełmińska 26/409, 87-100 Toruń
NIP 8792517957, REGON 341240546
tel. 504-442-165

Aleksandra Chotub

Uzasadnienie
do Uchwały Rady Powiatu Mogileńskiego
z dnia grudnia 2023 r.

**w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu
Opieki Zdrowotnej w Mogilnie**

Na podstawie art. 53a ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, podmiot tworzący dokonuje oceny sytuacji ekonomiczno - finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej na podstawie „raportu o sytuacji ekonomiczno finansowej”.

Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej zobowiązany jest do sporządzenia i przekazania podmiotowi tworzącemu raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ-u w terminie określonym art. 53a ust. 1 ustawy tj. do 31 maja 2023 r. SP ZOZ w ww. terminie złożył raport, który uległ korekcie i ponowną wersja została złożona w dniu 20.07.2023 r.

Raport jest przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawiera w szczególności:

1. Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej,
2. Prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
3. Informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową SP ZOZ.

Sporządzony przez kierownika Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej raport stanowić będzie podstawę dokonania oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ-u przez podmiot tworzący (art. 53a ust. 4 ustawy o działalności leczniczej).

W związku z powyższym przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

**Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Mogilnie za 2022 rok**

I. Wprowadzenie

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie jest raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej, przedłożony przez Dyrektora w sposób i w terminie określonym w art. 53a ust.1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2023r. poz. 991,1675) . Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2022 i zawiera:

1. Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 r.
2. Prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
3. Informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację Szpitala.

Roczne sprawozdanie finansowe ww. podmiotu zostało zatwierdzone uchwałą nr LIV/357/23 Rady Powiatu Mogileńskiego z dnia 22 czerwca 2023r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie za rok 2022.

Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej zawarta w raporcie została przygotowana w oparciu o wskaźniki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 832). Przyjęto cztery obszary analizy: zyskowość, płynność, efektywność i zadłużenie:

- 1) wskaźniki zyskowości:
 - zyskowości netto,
 - zyskowości działalności operacyjnej,
 - zyskowości aktywów ,

- 2) wskaźniki płynności:
 - bieżącej płynności,
 - szybkiej płynności,
- 3) wskaźniki efektywności:
 - rotacji należności,
 - rotacji zobowiązań,
- 4) wskaźniki zadłużenia:
 - zadłużenia aktywów,
 - wypłacalności.

Każdy z przedstawionych wskaźników uzyskując swoją wartość (procentową, liczbową) dodatkowo ma przypisaną ocenę punktową. Łączna możliwa do uzyskania suma punktów dla podmiotu ocenianego wynosi 70.

Wskaźniki zyskowności służą do oceny rentowności działania podmiotu, wskaźniki płynności mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań, wskaźniki efektywności informują w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania oraz otrzymuje należności.

II. Ocena

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie została przeprowadzona w oparciu o przedłożony przez Dyrektora raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki za 2022 rok, przy uwzględnieniu analizy wskaźnikowej.

Analiza wskaźnikowa jest powszechnie znanym narzędziem oceny kondycji finansowej podmiotu. Pozwala uzyskać syntetyczne informacje świadczące przede wszystkim o efektywności prowadzonej działalności. Szczegółowe dane dotyczące wskaźników określa poniższa tabela.

Tabela podsumowująca wyniki sytuacji ekonomiczno - finansowej za 2022 r.

Grupa	Wskaźniki	2021		2022		2023		2024		2025	
		Wartość wskaźnika	Ocena	Wartość wskaźnika	Ocena	Wartość wskaźnika	Ocena	Wartość wskaźnika	Ocena	Wartość wskaźnika	Ocena
Wskaźnik zyskowności	Wskaźnik zyskowności netto	1,670	3	-6,88	0	-8,18	0	0,09	3	0,15	3
	Wskaźnik zyskowności z działaln. operac.	2,200	3	-6,16	0	-7,07	0	0,83	3	0,88	3
	Wskaźnik zyskowności aktywów	1,800	3	-6,88	0	-7,42	0	0,09	3	0,15	3
SUMA			9		0		0		9		9
Wskaźnik płynności	Wskaźnik bieżącej płynności	0,7600	4	0,460	0	0,31	0	0,39	0	0,38	0
	Wskaźnik szybkiej płynności	0,5700	8	0,360	0	0,29	0	0,36	0	0,36	0
SUMA			12		0		0		0		0
Wskaźnik efektywności	Wskaźnik rotacji należności	35,61	3	35,33	3	29,13	3	28,28	3	30,32	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań	37,15	7	34,96	7	42,79	7	34,64	7	29,55	7
SUMA			10		10		10		10		10
Wskaźnik zadłużenia	Wskaźnik zadłużenia aktywów	25,44	10	28,30	10	34,49	10	29,66	10	30,57	10
	Wskaźnik wypłacalności	3,26	4	71,54	0	-4,94	0	-4,10	0	-4,03	0
SUMA			14		10		10		10		10
Łączna wartość punktów			45		20		20		29		29

1. Wskaźniki zyskowności

Podstawą oceny zyskowności działalności gospodarczej jest wynik finansowy, który może być dodatni (zysk) lub ujemny (strata). Wskaźniki zyskowności są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów, a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności. Dodatnie wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Ogólnie można powiedzieć, że im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Należy jednak zauważyć, że w przypadku szpitala jako instytucji, której celem nie jest maksymalizacja zysku, istotniejszym jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności. Szpitale publiczne są organizacjami „non profit” i najistotniejszym celem ich działalności jest zwiększenie użyteczności świadczeń medycznych. Rozumie się przez to maksymalizację rozmiarów i jakości realizowanych usług.

W przypadku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie wskaźniki zyskowności osiągają ujemne wartości, co jest wynikiem uzyskania ujemnego wyniku finansowego za rok 2022. Za 2022r. jest to strata w kwocie - **3.392.376,38 zł**. W rozbiciu na poszczególne rodzaje interpretacja wskaźników zyskowności wygląda następująco:

1) wskaźnik zyskowności netto (%) – wyraża się wzorem:

$$\text{Wynik netto} \times 100\%$$

$$\frac{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}}{\text{Wynik netto} \times 100\%}$$

Wskaźnik zyskowności netto pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób jest określana efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności netto (%)

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	ocena
1.	Poniżej 0,0%	0
2.	Od 0,00% do 2,0%	3
3.	Powyżej 2,00% do 4,00%	4
4.	Powyżej 4,00%	5

Wskaźnik zyskowności netto Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie wynosi -6,88 % (jest ujemny), co oznacza, że mieści się w przedziale 1 tabeli uzyskując tym samym ocenę 0 pkt.

Wartość wskaźnika zyskowności netto Szpitala Powiatowego powinna świadczyć o równowadze pomiędzy przychodami a kosztami.

W 2021 r. ww. wskaźnik wynosił 1,67 % czyli uległ znacznemu obniżeniu się 8,55 %. Zmniejszenie jest wynikiem uzyskania straty w 2022 r.

2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) – wyraża się wzorem:

Wynik z działalności operacyjnej x 100%

*Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów
i materiałów + pozostałe przychody operacyjne*

Wskaźnik zyskowności działalności gospodarczej operacyjnej określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.

Poziom wskaźnika powinien być rozpatrywany w stosunku do wartości osiąganych przez inne szpitale. Z uwagi na charakter działalności szpitali, nie zakłada się jego maksymalizacji.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)
Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	ocena
1.	Poniżej 0,0%	0
2.	Od 0,00% do 3,0%	3
3.	Powyżej 3,00% do 5,00%	4
4.	Powyżej 5,00%	5

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie wynosi -6,16 %, co oznacza, że mieści się w przedziale 1 tabeli (poniżej 0,0%) uzyskując ocenę 0 pkt.

W 2021 r. ww. wskaźnik wynosił 2,2 %.

3) wskaźnik zyskowności aktywów (%) – wyraża się wzorem:

$$\frac{\text{Wynik netto} \times 100\%}{\text{Średni stan aktywów,}}$$

gdzie średni stan aktywów to suma aktywów razem na koniec poprzedniego roku obrotowego i aktywów razem na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2.

Wskaźnik zyskowności aktywów informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku. Informuje o efektywności gospodarowania powierzonymi środkami. Im wyższa jest wartość wskaźnika, tym korzystniejsza jest sytuacja finansowa podmiotu.

*Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności aktywów (%)
Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.*

Lp.	Przedziały wartości	ocena
1.	poniżej 0,0%	0
2.	od 0,00% do 2,0%	3
3.	powyżej 2,00% do 4,00%	4
4.	powyżej 4,00%	5

Wskaźnik zyskowności aktywów Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie wynosi -6,88 % (jest ujemny), co oznacza, że mieści się w przedziale 1 tabeli, uzyskując ocenę 0 pkt.

W 2021 r. ww. wskaźnik wynosił 1,8 %

2. Wskaźniki płynności

Drugą grupę wskaźników stanowią wskaźniki płynności finansowej. Są one wykorzystywane w analizie zdolności podmiotu do terminowego regulowania

zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Zakres aktywów obrotowych uwzględniających w tej relacji może być różny, w zależności od stopnia płynności finansowej, wyrażonego przez terminy wymagalności zobowiązań. Płynność finansowa jest wyznaczana przez stopień płynności aktywów obrotowych i stopień wymagalności zobowiązań. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

Analiza wyników płynności Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie uwidacznia problem, jakim jest ograniczona płynność finansowa jednostki.

1) wskaźnik bieżącej płynności – wyraża się wzorem:

Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)

Zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Wskaźnik ten informuje, w jakim stopniu aktywa obrotowe pokrywają zobowiązania krótkoterminowe. Daje ogólny pogląd na płynność finansową podmiotu. Wskaźnik ten ukazuje bowiem, czy podmiot jest w stanie spłacić całość zobowiązań krótkoterminowych przez upłynnienie wszystkich posiadanych składników aktywów obrotowych. Wzrost wartości bieżącej płynności będzie wskazywał na poprawę zdolności przedsiębiorstwa do regulowania bieżących zobowiązań. Z kolei spadek wartości tego wskaźnika będzie sygnalizował pogorszenie się tej zdolności. Zatem z punktu widzenia płynności finansowej korzystne są jak najwyższe, rosnące wartości omawianego wskaźnika.

*Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik bieżącej płynności
Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.*

Lp.	Przedziały wartości	ocena
1.	Poniżej 0,60%	0
2.	Od 0,60% do 1,0%	4
3.	Powyżej 1,00% do 1,50%	8
4.	Powyżej 1,50% do 3,00	12
5.	Powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe =0	10

Wskaźnik bieżącej płynności Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mogilnie wynosi 0,46 co oznacza, że mieści się w przedziale 1 tabeli uzyskując ocenę 0 pkt. Nastąpił spadek wskaźnika, świadczący bardzo słabej zdolności Szpitala do regulowania bieżących zobowiązań.

W 2021 r. wskaźnik wynosił 0,76 czyli obniżył się o 0,30 % co jest zjawiskiem niekorzystnym. Obniżenie wskaźnika płynności stanowi potwierdzenie w trwających problemach z terminowym regulowaniem zobowiązań krótkoterminowych, a tym samym konieczne jest wsparcie w postaci pożyczek lub kredytem w rachunku bieżącym.

2) wskaźnik szybkiej płynności – wyraża się wzorem:

Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) – zapasy

Zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

*Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik szybkiej płynności
Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.*

Lp.	Przedziały wartości	ocena
1.	Poniżej 0,5%	0
2.	Od 0,50% do 1,0%	8
3.	Powyżej 1,00% do 2,50%	13
4.	Powyżej 2,50%	10

Poziom wskaźnika szybkiej płynności podobnie jak w przypadku wskaźnika bieżącego jest niekorzystny dla Szpitala. Wynosi 0,36 i mieści się w przedziale 1 tabeli uzyskując 0 pkt. Wskaźnik świadczy o ograniczonej zdolności szpitala do regulowania zobowiązań krótkoterminowych łatwo upłynnianymi aktywami obrotowymi. W dalszym ciągu jest on na niskim poziomie i ostrzega o ryzyku utraty płynności finansowej.

W 2021 r. wskaźnik również wynosił 0,57 czyli uległ pogorszeniu o 0,21 %.

3. Wskaźniki efektywności

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową podmiotu jest sprawność jego działalności. Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę lub w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności – określają przyczyny tych problemów. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

1) wskaźnik rotacji należności w dniach – wyraża się wzorem:

$$\frac{\text{Średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}},$$

gdzie, średni stan należności z tytułu dostaw i usług to suma tych należności na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2

Wskaźnik rotacji należności w dniach określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskane należności za świadczone usługi., Informuje, w ciągu ilu dni następuje spłata należności. Wskaźnik ten określa zatem czas zamrożenia środków pieniężnych w należnościach. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań. Wartości wskaźnika należności w dniach powinny być oczywiście możliwie niskie.

*Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik rotacji należności w dniach
Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.*

Lp.	Przedziały wartości	ocena
1.	poniżej 45 dni	3
2.	od 45 dni do 60 dni	2
3.	od 61 dni do 90 dni	1
4.	powyżej 90 dni	0

Wskaźnik rotacji należności w dniach szpitala wynosi 35 dni, co oznacza, że mieści się w przedziale 1 tabeli (poniżej 45 dni) uzyskując ocenę 3 pkt. Oznacza, że spłata należności przysługujących szpitalowi przeciętnie biorąc następuje w okresie 35 dni. W 2021 r. wskaźnik rotacji wynosił 35 dni czyli utrzymuje się na tym samym poziomie.

2) wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach – wyraża się wzorem:

Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)

Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów

gdzie, *średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług to suma tych zobowiązań na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2*

Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu bieżących zobowiązań.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	ocena
1.	do 60 dni	7
2.	od 61 dni do 90 dni	4
3.	powyżej 90 dni	0

Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach Szpitala Powiatowego w Mogilnie wynosi 35 dni, co oznacza, że mieści się w przedziale 1 tabeli (do 60 dni) uzyskując ocenę 7 pkt. Oznacza, że spłata zobowiązań wobec wierzycieli szpitala z osiąganego przychodu netto ze sprzedaży następuje co 35 dni. Z analizy wynika, iż wskaźnik rotacji zobowiązań ~~jest~~ utrzymuje się na tym samym poziomie co wskaźnik rotacji należności (35 dni). Zjawiskiem korzystnym jest aby wskaźnik rotacji należności był niższy niż wskaźnik rotacji zobowiązań. Wskaźnik ten świadczy o wiarygodności podmiotu na rynku. Wskaźnik rotacji zobowiązań w 2021 r. wynosił 37 dni czyli nastąpił nieznaczny spadek, niemniej mieści się w pierwszym przedziale do 60 dni.

Wskaźniki zadłużenia

Stabilność finansowa podmiotu zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia. W analizie wskaźnikowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący, jaki jest udział zobowiązań w finansowaniu aktywów przedsiębiorstwa. Drugim wskaźnikiem wykorzystywanym w analizie zadłużenia jest wskaźnik wypłacalności opisujący zdolność podmiotu do spłaty długu.

1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%) – wyraża się wzorem:

$$\frac{(\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}) \times 100}{\text{Aktywa razem}}$$

Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi, Wskaźnik zadłużenia aktywów ukazuje również stopień zabezpieczenia spłaty całości zadłużenia szpitala jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ma istotne znaczenie w przyznawaniu kredytów.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zadłużenia aktywów na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	ocena
1.	poniżej 40 %	10
2.	od 40 % do 60%	8
3.	powyżej 60% do 80%	3
4.	powyżej 80%	0

Wskaźnik zadłużenia aktywów Szpitala Powiatowego w Mogilnie wynosi 28,30 %, co oznacza, że mieści się w przedziale 1 tabelki (poniżej 40%) uzyskując ocenę 10 pkt. Wysoki wskaźnik zadłużenia aktywów świadczy o dużym ryzyku finansowym, informując jednocześnie, że szpital może utracić zdolność zwrotu długów.

Wskaźnik zadłużenia aktywów w 2021 r. wynosił 25,44 % czyli uległ zwiększeniu o 2,86 % co jest zjawiskiem negatywnym.

2) wskaźnik wypłacalności – wyraża się wzorem:

$$\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}$$

Fundusz własny

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu wolnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań. Natomiast ujemna wartość wskaźnika wypłacalności wynika z ujemnej wartości funduszu własnego i sygnalizuje, że szpital ma trudności z wywiązywaniem się z zobowiązań kredytowych.

*Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik wypłacalności
na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.*

Lp.	Przedziały wartości	ocena
1.	Od 0,00 do 0,50	10
2.	Od 0,51 do 1,00	8
3.	Od 1,01 do 2,00	6
4.	Od 2,01 do 4,00	4
5.	Powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0

Wskaźnik wypłacalności wynosi 71,54 %, co oznacza, że mieści się w przedziale 5 tabeli uzyskując tym samym ocenę 0 pkt.

W 2021 r. wskaźnik wypłacalności wynosił 3,26 % czyli zwiększył się o 68,28 %, co jest czynnikiem negatywnym.

III. Podsumowanie

Analiza wskaźnikowa – ocena sumaryczna

Nazwa wskaźnika	Wartość	Ocena
I. Wskaźniki zyskowności		
1) wskaźnik zyskowności netto	-6,88	0
2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	-6,16	0
3) wskaźnik zyskowności aktywów	-6,88	0
II. Wskaźniki płynności		
1) wskaźnik bieżącej płynności	0,46	0
2) wskaźnik szybkiej płynności	0,36	0
III. Wskaźniki efektywności		
1) wskaźnik rotacji należności	35,33	3
2) wskaźnik rotacji zobowiązań	34,96	7
IV. Wskaźniki zadłużenia		
1) wskaźnik zadłużenia aktywów	28,30	10
2) wskaźnik wypłacalności	71,54	0
Ocena łączna		20

Maksymalna ocena punktowa wskaźników ekonomiczno-finansowych wynikająca z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. wynosi **70**. Łączna ocena punktowa za 2022rok uzyskana przez Szpital Powiatowy w Mogilnie wynosi **20**.

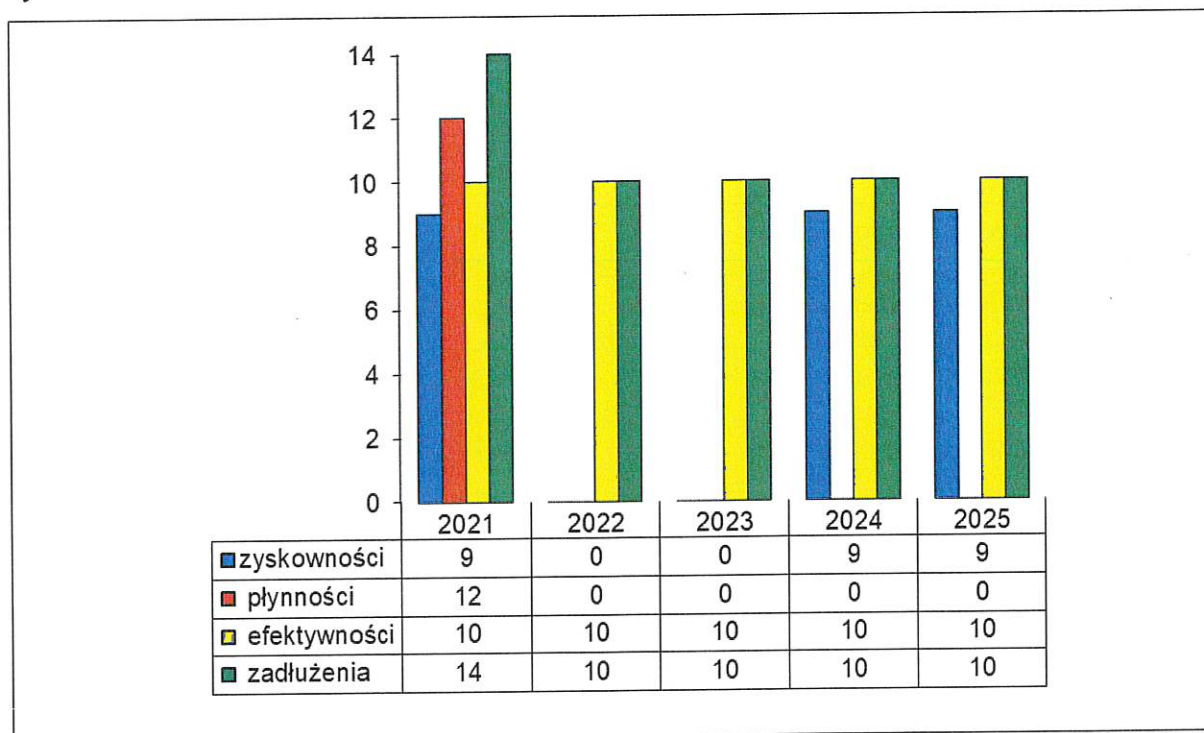
W 2021 r. łączna ocena punktowa wynosiła również **45**, czyli nastąpiło pogorszenie. Wynika to z faktu, iż SP ZOZ uzyskał w 2021 r. wynik finansowy dodani **829.197,58 zł**, a w ubiegłoroczny zakończył się stratą -3.392.376,38 zł.

Analiza wskaźników ekonomiczno-finansowych pokazuje, że sytuacja finansowa Szpitala Powiatowego w Mogilnie jest **trudna i wymaga ciągłego monitorowania kosztów w kolejnych okresach oraz podejmowania działań, których celem powinno być**

bilansowanie prowadzonej działalności. Wymaga to podjęcia działań naprawczych, co zostało zaproponowane w osobnym dokumencie.

Prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej na lata 2023 – 2025

Celem przedstawienia prognozy na kolejne lata SP ZOZ przygotował projekcje finansowe na kolejne trzy lata. Projekcje te zawierają bilans i rachunek zysków i strat. Na podstawie tych dokumentów przyjęto dane wartościowe celem podstawienia ich do wzorów wskaźników. Wyliczone w ten sposób wskaźniki zostały wycenione punktowo według Rozporządzenia. Niemniej w raporcie nie pokazano założeń przyjętych do sporządzenia bilansu i rachunku zysku i strat.

Z raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala Powiatowego w Mogilnie przedłożonego przez Dyrektora wynika, że wartość punktowa wskaźników ekonomiczno-finansowych w kolejnych latach wzrośnie do poziomu 29 pkt..

2023 r. 20 pkt. oraz 2024r.i 2025r. 29 pkt. W kolejnych latach ocena punktowa wzrasta, niemniej jest to wynikiem wypracowania nieznacznego 55.000,00 zł zysku w 2024 r. , który powoduje, że każdy choćby najmniejszy zysk przyjmuje wartość punktową.

Wskaźniki zyskowności w okresie 2023 r. z uwagi na generowanie ujemnego wyniku finansowego, przyjmują wartości ujemne i otrzymują 0 punktów. W 2024 r. i 2025 r. z uwagi na niewielki zysk (55.000,00 zł) uzyskują wartość punktową ogólną 9.

Niebezpieczeństwo widać przy stracie ze sprzedaży, gdzie w 2022 r. strata wynosiła – 5.745.399,57 zł, a w 2023 r. prognozuje się na poziomie – 8.771.000,00 zł i 2024 r. – 3.365.000,00 zł i 2025 r. – 3.325.000,00 zł.

Po dodaniu przychodów operacyjnych i tak w 2023r. ma wartość ujemną tj. – 3.821.000,00 zł czyli 0 pkt.

Ujemny wynik zyskowności netto informują, iż przychody podmiotu nie pokrywają poniesionych kosztów.

Wskaźniki płynności. W badanym okresie wskaźniki zarówno w zakresie płynności bieżącej jak szybkiej otrzymują 0pkt. . W ubiegłym roku prognozy oscylowały na poziomie 0,46 do 0,36. Dzisiejsza prognoza zakłada wartość 0 gdyż wskaźniki są na poziomie 0,29 do 0,39. Czyli następuje spadek, który wskazuje na jeszcze większe trudności z regulowaniem zobowiązań.

Taka sytuacja wskazuje na rosnące trudności Szpitala z terminowym regulowaniem zobowiązań krótkoterminowych. Wymaga to zaciągnięcia kredytu w rachunku bieżącym, bądź zmiany terminów płatności z dostawcami.

Niezależnie czy mówimy o wskaźniku bieżącym czy wskaźniku szybkiej płynności to nie powinien spaść poniżej 1,00.

Wskaźnik efektywności, zarówno wskaźnik rotacji należności i zobowiązań w okresie prognozowanym na kolejne lata wykazują poprawny poziom, gwarantujący utrzymanie maksymalnej oceny punktowej .

Wskaźnik zadłużenia aktywów w odniesieniu do 2022 r. (28,30), utrzymuje się na poziomie warunkującym otrzymanie najwyższej oceny tj. 10.

Natomiast **wskaźnik wypłacalności** w 2022 r. wynosił 71,54, a w 2023 r. prognozuje się minus 4,94 natomiast w 2024 r. - 4,10 i 2025 r. – 4,03. Decydujące znaczenie ma tu „kapitał własny” który uległ zmniejszeniu ze względu na ujemny wynik finansowy w 2022r.i w 2023r. Natomiast w prognozie ponownie zmniejsza się z uwagi na generowanie straty. Spadek „kapitału własnego” informuje, iż wzrasta wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu i można go zahamować poprzez poprawę wyniku finansowego.

Niepokojące jest wykazanie w 2023r. ujemnego wyniku finansowego na poziomie -4,4 mln zł.

Trzeba pamiętać, że ujemny wynik netto w 2022 rodzi konieczność wprowadzenia programu naprawczego w SP ZOZ w Mogilnie. Art. 59 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej. „Jeżeli w sprawozdaniu finansowym wystąpiła strata netto kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w terminie 3 miesięcy od upływu terminu do zatwierdzenia sprawozdania finansowego, sporządza program naprawczy, z uwzględnieniem raportu, o którym mowa w art. 53a ust. 1, na okres nie dłuższy niż 3 lata, i przedstawia go podmiotowi tworzącemu w celu zatwierdzenia”.

Podsumowując raz jeszcze można stwierdzić, że analiza wskaźników ekonomiczno-finansowych pokazuje, że sytuacja finansowa Szpitala Powiatowego w Mogilnie jest bardzo trudna i wymaga podjęcia odpowiednich działań. Główny strumień działań nakierowany powinien być na monitoring kosztów i podejmowanie decyzji adekwatnych do zmian prawa, a przede wszystkim na bilansowanie prowadzonej działalności oraz zapewnienie możliwej do uzyskania zyskowności. Kluczowym jest realizacja działań naprawczych przedstawionych przez Panią Dyrektora Szpitala. Poprawa wyniku finansowego nastąpić ma po oddaniu do użytkowania inwestycji w Strzelnie gdzie uruchomiony ma być 55 łóżkowy Zakład Opiekuńczo Leczniczy i 30 nowych miejsc pobytu dziennego w Regionalnym Centrum Zdrowia Psychicznego.